

3289 3. Beh. af Lovf. om Tillægsb. for Finantsaaret fra 1. April 1876 til 31. Marts 1877. 3290

ærede Medlem saaledes byggede paa, veie i Virkeligheden overfor dette Spørgsmaal ikke saa meget som en Knappenaal, de kunne slet ikke bruges. Vi have i Reglen brugelige Stolebygninger her i Landet, de forbedres eller ombygges, hver Gang det bliver nødvendigt, og det ærede Medlem faar sandelig ikke nogen Kommune til at tro, at der skulde være en Masse af Stolebygninger, som nu netop trænge til Ombygning. — Altså skal jeg vende tilbage til Veiene. Hvis nu Kommunen saaledes paa engang, endfjeldige mange Kommuner, hundrevis af Kommuner, fastede sig over Veiarbejder, trænge disse da heller ikke til Regulering og Forberedelse? Og hvis det nu skete, dersom man vilde følge det ærede Medlem og faste sig ind paa denne Vej, hvad vilde Følgen da blive? Det vilde blive en i allerhøjeste Grad unaturlig Forvanskning af alle de Forhold, der ere tilstede, idet man vilde fordyre disse Arbejder i en ganske uamaadelig Grad. Nei, Kommunerne ere i Virkeligheden bedst tjente med Ar for Ar og Tid efter anden at lægge en udførlig Plan for de Arbejder, der skulle udføres, og at udføre dem gradvis i et saadant Forhold, som Skatteyderne i Kommunerne have Evne til at lade dem udføre. Det er Kommunalbestyrelsernes Pligt at gjøre dette, og det er deres Pligt at blive ved dermed og ikke af statsøkonomiske Theorier at lade sig drive ind paa Udførelsen af kommunale Arbejder, som i Virkeligheden kun føre til Forkvalling i alle dertil hørende Forhold. Jeg siger derfor: man faar ikke Kommunerne til godvillig at gaa ind paa dette Forslag og benytte sig af denne Million, det faar man kun spredt enkelte Kommuner til at gjøre, som kunne vinde deres direkte Fordele derved, og maaste ogsaa en ganske enkelt Kommune, som er saa betagen af Theorier, at den vil gjøre det, saasnart en nationaløkonomisk Professor siger, at det er rigtigt. Noget Saadant kan jo tænkes, men jeg tror, at det ligger udenfor vore praktiske Kommunalbestyrelseres Bæsen i det Hele; de ville ikke indlade sig derpaa. Det er altsaa min Overbevisning, at dette Forslag, dersom det vedtages, vil vise sig saa upraktisk, at det kun aldeles spredt og undtagelsesvis vil komme til Udførelse i Kommunerne, netop paa Grund af det, jeg her har anført. — Det ærede Medlem sagde fremdeles, at han ikke paa nogen Maade kunde være med til at yde en Million Kr. til Arbejdsløse for at tilbyde dem Arbejde, og ved Siden deraf tilbyde dem en anden Million Kr. for at gaa ledige, for at vedblive at

være arbejdsløse. Dette er en ganske mærkvaerdig Opfattelse. Altsaa skulde vore Fattiges Kasser overhoved være stiftede for at holde fattige Folk arbejdsløse, for at bidrage til Lediggang og Dovenskab; det skulde altsaa være de Fattiges Kasser's Hverv. Det skulde være mærkvaerdigt, om man Ar for Ar kunde betro flere hundrede eller tusinde Kroner af Kommunens Kasse i de Fattiges Kasser's Bestyrelser's Hænder til Administration og Uddeling, men man skulde ikke for en enkelt Gang kunne betro den samme Bestyrelse Uddeling af Penge, der kom fra Statskassen; saasnart de komme fra Statskassen, blive de en Præmie for Lediggang. Det er affurat den samme Theori, som vi hørte ifjor overfor Understøttelseskasserne. Dengang havde det været betimeligt at komme Kommunerne tilhjælp, da havde det været betimeligt at sætte hele denne Sag i Gang under rolige Forhold, og under Forhold, hvor der ingen Arbejdsløshed var, men da vilde de Herrer slet ikke være med til Noget af dette. Nu vil man derimod gaa til at bevilge Kommunerne Penge til Arbejder, Penge, som Kommunerne ikke ville benytte, naar der ikke bliver lagt et særegent Pres paa dem; men disse Penge komme ikke de Arbejdsløse til Gode. — Det ærede Medlem mente derhos, at Arbejdsløsheden var ikke saa almindelig, ikke saa stor, at en saadan extraordinær Forholdsregel som den, der indeholdes i Forslaget under Nr. 12, var paa sin Plads. Jeg skal dog tillade mig at formene, at naar man vil komme Arbejdsløsheden tilhjælp og tilintetgjøre den itide og fra Roden, saa skal man netop gjøre det paa et Rids-punkt, hvor den endnu ikke er bleven saa iginefaldende, at man maa sige, at det er næsten umuligt og uoverkommeligt at oprette det Skete. Jeg tror med det ærede Medlem, at Arbejdsløsheden endnu ikke er saa fremtrædende, at den ligesom er bleven himmelraabende, skjøndt den kan være streng nok paa somme Steder; jeg har i det Mindste hørt Vidnesbyrd om, at der paa somme Steder er megen Arbejdsløshed. Jeg er imidlertid overbevist om, at Forknytheden i Omsætningsforholdene i det Hele taget, i Handel og Wandel, den Passivitet og Forknythed, som der er kommen ind der, i og for sig for Dieblisset er værre end selve Arbejdsløsheden; men naar man vil forhindre, at den skal gribe om sig, saa skal man stille Savnene der, hvor de ere mest paatragende, saaledes at man gjør det muligt for dem, der ellers snarlig maa bukke under, at blive bestaaende, og dette gjør man baade rigtigst, nemmest og mest tillidsfuldt ved at tilbyde de nu rundt om i